Kazalište.hr

VELIKA PUSTOLOVINA MALOGA SANJARA

Gradsko kazalište lutaka, Split: *Pale sam na svijetu* (prema slikovnici Jensa Sigsgaarda), red. Renata Carola Gatica

Gradsko kazalište lutaka Split oduvijek je mjesto upečatljiva susreta *velike* i *male* publike s kazališnim kreativcima. Na svoj je način bilo nezaboravno nazočiti, 23. listopada u večernjim satima, inscenaciji lektirnoga klasika Jensa Sigsgaarda *Pale sam na svijetu*, djela kojim školarci započinju svoje intenzivnije druženje s književnom umjetnošću. Za izvrsnu i nadasve kreativnu transformaciju slikovnice u dramski sadržaj zaslužne su Ivana Đula i Milica Sinkauz. Osim što je priča o Pali dobila humorne obrise suvremena trenutka, unutar kojeg se pojavljuje tipični tinejdžer Pale i njegovi brižni roditelji odjeveni u simpatične pidžame, scenskoj raznolikosti i dinamici predstave 3+ značajno su pridonijele maštovite jezične dosjetke (Pale voli sve riječi koje započinju slovom P; on rado čita o paleontologiji, voli palačinke...), besprijekorno postavljena scenografija i *pričljiva* kostimografija. Auditivni segment predstave oslanja se na suvremeni glazbeni izričaj, djeci iskustveno blizak i pamtljiv zbog izražena sroka i ritmične intoniranosti.

Unutar priče o dječaku Pali, koji uglavnom sluša svoje roditelje, započinje druga kazališna pustolovina koja se odvija u snovima. Sada je u fokusu Pale kao oživljena lutka, pa su i lutkari smišljeno zasjenjeni crnim velom.

Prisjetimo se kultna početka priče: kad se jednog dana Pale probudio sam na svijetu, bio je iznimno sretan zbog činjenice što može konačno slobodno raditi sve što ga je volja, ne obazirući se na roditeljske i društvene zabrane. Spretnom permutacijom scenografskih rekvizita (krevet se učas prometne u tramvaj) uvođenje mališana u svijet imaginacije preobražava se vispreno u intrigantnu i napetu pustolovinu u kojoj Pale postupno uviđa kako je samački život besmislen. A takva istina najlakše i najdublje prodire u dječju dušu repanjem: *Kako se bez igrača igrati skrivača!*

I dok iz pozadine opominjući roditeljski glasovi stalno odjekuju, Pale i dalje srlja iz problema u problem s lošim ishodima: urnebesna vožnja tramvajem završava neslavno, potom ostaje gladan u kuhinji punoj namirnica, na klackalici sjedi sam, u kazalištu zatječe pustoš bez glumaca itd. Iskustvo samoće Pale izražava baladom, potom plače i uviđa kako mu nedostaju mama i tata.

Zbivanja na sceni protječu u skladnu ritmu, napetost stalno raste hitajući prema (sretnu) završetku, pri tome izraženi scenski govor poput katalizatora priprema mališane na još veće emcionalno uzbuđenje: Palin izlazak iz Zemljine orbite u avionu, koji velikom brzinom juri prema Mjesecu, donosi najveće audio-vizualno uzbuđenje pripremajući dolazeću afektivnu katarzu. Trenutak eksplozije ujedno je i trenutak Palina buđenja iz distopijske noćne more.

Inteligentnom režijom Renate Carole Gatica, kojoj je cilj bio skladno, a opet i višelojno povezati sve segmente predstave u jedinstvenu kazališnu cjelinu, *Pale sam na svijetu* uspio je na više razina djelovati na razgaljenu publiku: afektivno, a potom i odgojno. No vrijednost ovoga uprizorenja (što se moglo zaključiti iz reakcija mališana) leži u činjenici što se kazališni medij predstavlja problemski, odnosno istraživački.

Kad na kraju scenskog zbivanja Pale, mama i tata raspoloženi odluče otići u teatar gledati predstavu *Pale sam na svijetu*, *mali* gledatelji kroče na stazu otkrivanja kazališne iluzije koja se oslanja na zbilju, uviđajući kako je u svijetu umjetnosti sve moguće. Njihova brojna zapitkivanja o tome što je stvarnost a što mašta, pokazatelj su mudro osmišljene kognitivno-bihevioralne metode kojom se najmlađe, osim što ih se zabavilo, poučilo i o temeljnim vrijednostima obiteljske zajednice.

Živopisnom i ležernom glumom Ivana Medića u ulozi tate, Petra Salečića kao odrasla dječaka Pale i Nine Vidan u ulozi mame, djelo danskoga književnika i psihologa oživjelo je u 35-minutnoj osebujnoj izvedbi na kazališnim daskama, ali se zasigurno istoga dana preselilo u dnevne boravke mnogih obitelji i nastavilo razgovorom promišljati.

Dakako, bez pomno osmišljene dramaturgije intrigantna Sigsgaardova teksta i entuzijazma cijeloga autorskog tima (redateljice Gatica, Ivane Đula, Milice Sinkauz, Luke Vrbanića, Noemi Dessardo, Alene Pavlović, Luke Duplančića, Luči Vidanović, Sonje Obradović, Lucijana Rokija i Franka Perića), vidljiva u namjeri da odvažno pomiče granice dječje percepcije scenskoga zbivanja, nije ni mogao nastati ovako respektabilan kazališni uradak, koji je u konačnici nostalgično razgalio i sve odrasle, a mališane raspjevao, mentalno razigrao, ali i poučio najvećim istinama svijeta.

© Vesna Aralica, KAZALIŠTE.hr, 30. listopada 2026.

Autorski tim:

Režija: Renata Carola Gatica
Dramatizacija: Ivana Đula i Milica Sinkauz (prema slikovnici Jensa Sigsgaarda)
Glazba: Ivana Đula i Luka Vrbanić
Koreografija: Noemi Dessardo
Scenografija i kreacija lutke: Alena Pavlović
Asistent scenografije: Luka Duplančić
Izrada lutke: Luči Vidanović
Kostimografija glumaca i lutke: Sonja Obradović
Oblikovanje svjetla: Lucijan Roki
Oblikovanje tona: Franko Perić

Igraju: Ivan Medić, Petar Salečić i Nina Vidan